

PAGERINTI AGITATORIŲ KOLEKTYVŲ DARBĄ KAIME

J. Giedraitis
LKP rajono komiteto agitacijos-propagandos
skyriaus vedėjas

Neseniai įvykęs LKP CK III Plenumas apsvaistė masinio-politinio darbo būklę kaime ir nurodė priemones šiam darbui pagerinti. Ryšium su tuo dideli ir atsakingi uždaviniai iškyla ir mūsų kaimo partinėms organizacijoms. Būtina žymiai pagerinti masinį - politinį darbą kaime ir tuo pagrindu pasiekti naują galingą gamybinį pakilimą.

Plenumo nutarime sakoma, kad komunistų, komjaunuolių ir nepartinių agitatorių organizacinis darbas masėse turi sužadinti žmonėse siekimą dirbti dar geriau, turi vystyti jų kūrybinį aktyvumą, padėti toliau gerinti darbo organizavimą, stiprinti darbo drausmę, plačiai įsijungti į socialistinį lenktyniavimą už planų įvykdymą pirma laiko. Tas atsakingas pareigas pirminės partinės organizacijos atlieka, jei jos teisingai ir sumaniai vadovaus agitatorių kolektyvų darbui, jei masinį-politinį darbą ties su kolūkinės gamybos praktika.

Galima pateikti nemažą pavyzdžių, kada sumanus vadovavimo dėka agitatoriai išvysto masinį - aiškinamąjį darbą, kuris padeda vystyti socialistinį lenktyniavimą už planų įvykdymą pirma laiko, pasiekti konkrečių laimėjimų vystant kolūkinę gamybą.

Štai, pvz., „Vedrupio“ kolūkio pirminė partinė organizacija (sekretorius T. Jakubėnas) sumaniai vadovauja agitatoriams, nuolat dirba su jais. Todėl čia agitatoriai atkakliai kovoja už priešakinio patyrimo įdiegimą į gamybą, vysto socialistinį lenktyniavimą kolūkiečių tarpe, mobilizuoja juos šeštojo penkmečio plano uždutims įvykdyti pirma laiko. Neseniai organizavo ekskursiją į priešakinę respublikoje Kapsuko rajono Černiachovskio vardo kolūkį, kur ekskursijos dalyviai daug ko pasimokė ir grįžę perteikia visiems kolūkiečiams pirmūnų patyrimą, skatina juos sekti černiachovskiečių pavyzdžiu.

Gerai taip pat dirba „Stalino keliu“, „Juodpėnų“ ir kitų kolūkių agitatorių kolektyvai, o taip pat agitgrupė prie

„Neries“ kolūkio. Agitatoriai nuolat ieško ir randa naujas darbo su žmonėmis formas. Jų nuoširdūs pasikalbėjimai su kolūkiečiais uždega žmones dirbti dar geriau, siekti, kad jų kolūkis klestėtų.

Tačiau kai kurių kolūkių pirminės partinės organizacijos dar silpnai vysto masinį-politinį darbą organizuojant socialistinį lenktyniavimą. Daugelyje kolūkių socialistinio lenktyniavimo sutartys ir pasiekti rodikliai neskelbiama. Dar ne visuose kolūkiuose organizuotas tarpusavio socialistinio lenktyniavimo įsipareigojimų vykdymo tikrinimas.

Svarbi šių trūkumų priežastis yra ta, kad atskiros pirminės partinės organizacijos neskiria reikiamo dėmesio agitacijos konkrečumui, kovingumui, menkai rūpinasi agitatorių darbu.

Ne paslaptis, kad daugelyje kolūkių, dar iki šiol agitatorių pavardės figūruoja tik sąrašuose. M. Melnikaitės vardo kolūkyje, pagal partinės organizacijos sekretoriaus St. Baltrūno sąrašus, yra suburtas 24 agitatorių kolektyvas, tačiau jų darbo čia nesimato. Neleidžiami brigadose kovos lapeliai, sienlaikraštis, neapibendrinami socialistinio lenktyniavimo rezultatai, pirmūnų patyrimas. Kolūkyje nepatenkinamai vyksta šienapiūtės, pasėlių priežiūros darbai.

Pagrindinis agitacinio darbo trūkumas yra jo atitrūkimas nuo gyvenimo. Štai, „Pirmūno“ kolūkio agitatoriai dažnai lankosi brigadose, fermose, bet jie ten nesuranda bendros su kolūkiečiais kalbos. Agitatoriai, būdami atitrūkę nuo kolūkinės gamybos ir mažai žinodami padėti brigadose, fermose, kalbėdami apie viską paviršutiniškai, neskatina kolūkiečių kovai su trūkumais, kurie dar kolūkiuose pasitaiko.

Kolūkiečiai laukia iš agitatoriaus, kad jis giliai ir dalykiškai išaiškintų jaudinančius klausimus, patartų, nurodytų, ko siekti, ką verta padaryti jų kolūkyje, brigadoje.

Kiekviename kolūkyje viena brigada dirba geriau, kita blogiau. Socialistinio

Stalino KELIU

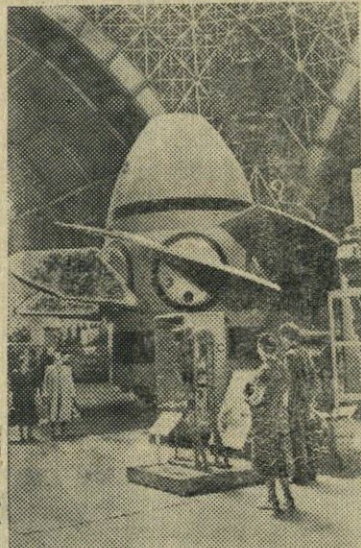
LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS
KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Visų šalių proletarai, vienykitės!

Eina nuo 1946 metų

★
1956 metų
liepos mėn.
15
sekmadienis
Nr. 56 (1030)
★

Kaina 15 kap.

1956 m. Visasąjunginėje žemės ūkio ir pramonės parodoje. Nuotraukoje: „Mašinų statybos“ paviljone. Lankytojai apžiūri galingos hidroturbino darbo žiedą. Tokios turbino statomos Kuibyševio ir Stalingrado HES.

S. Preobraženskio ir V. Kunovo nuotr. (TASS).

lenktyniavimo tikslas — lygiuojantis į pirmūnus žengti į bendrą pakilimą. Priešakinio patyrimo propaganda, aktyvi kova už jo įdiegimą yra tiesioginė kiekvieno agitatoriaus pareiga. Mūsų rajone dažnai visas politinis-masinis darbas brigadose laukų darbų metu užsibaigia tik perskaitymu vieno ar kito straipsnio iš laikraščio. Savaimė suprantama, straipsnių skaitymas svarbi agitacijos priemonė. Tačiau reikia parinkti tokius straipsnius ir taip juos skaityti, kad jie priverstų klausytojus susimąstyti, uždegtų noru dirbti geriau, našiau, padėtų išaiškinti uždavinius ir priemones jiems įvykdyti.

Svarbiausi šiuo metu kolūkių ir MTS uždaviniai — paspartinti pūdymų arimą, organizuoti kruopščią pasėlių priežiūrą, masiškai gaminti ir vežti durpes trąšai ir kraikui, tinkamai užbaigti šienapiūtės darbus, kovoti už pleno gamybos padidinimą ganiavos laikotarpiu.

Mūsų rajono SAVAITĖ

Tvirta mechanizatorių parama

„Mituvos“ kolūki aptarnauja Kupiškio MTS VII traktorinė brigada, vadovaujama brigadininko V. Kopūsto. Mechanizatoriai jau antrą kartą suarė 180

ha pūdymų, 25 ha kultūrinamų pievų, o taip pat 25 arų plote paruošė durpyno paviršių durpių-mėšlo pūdinių išvežimui į laukus. Pūdymų

įdirbime ypač pasižymi traktoringas V. Balčiūnas, su traktoriumi DT-54 kasdien įvykdas 1,5—2 išdirbo normas.

Pr. Mingaila

Mūsų pionieriai Biržuose

Miesto pionieriai ir moksleiviai - stovyklautojai buvo išvykę į Biržus. Įdomiai ir linksmiai praėjo draugiškas susitikimas su Pionierių namų auklėtiniais.

Stovyklaujantieji biržiečiai patvirtino mūsų pionierių ir moks-

leivius arbata. Po to įvyko draugiškos futbolo ir krepšinio varžybos. Mūsų jaunieji futbolininkai parodė geresnę žaidimo techniką: rungtynes laimėjo santykiu 3:0. Krepšinio varžybose pranašesni pasirodė biržiečiai. Pionierių šir-

dyse liko atminimos šio draugiško susitikimo vėliavos.

Grįždami namo, jie aplankė Likėnų kurortą ir, pasižiūrėję per televizorių transliuojamos Rygos programos, grįžo į namus.

I. Karazijaitė

„Palangos“ kolūkio saviveiklininkai Adomynėje

Neseniai lankėsi palangiškai Adomynėje, kur suvaidino „Ne-

lauktą viešnią“ ir „Gimimo dieną“. „Adomynės“ ir

kitų aplinkinių kolūkių nariai vakaru labai patenkinti. P. Ungaila

PRANEŠIMAS

apie gyvulininkystės produktų paruošų ir supirkimų plano vykdymo eigą rajono apylinkėse š. m. liepos mėn. 1 d.

(procentais)

Apylinkės pavadinimas	Paruošų ir supirkimų planų įvykdymas			
	Pienas	Mėsa	Vilnos	Kiaušiniai
Adomynė	90,9	17,7	64,0	81,0
Aukštupėnai	45,8	32,7	55,2	58,5
Intapai	26,8	19,7	61,2	58,1
Gyvakarai	40,1	30,2	83,6	93,0
Nociūnai	41,0	27,8	77,1	68,5
Noriūnai	24,3	41,3	64,7	83,5
Palėvenė	55,2	20,6	52,8	65,8
Palėvenėlė	78,6	26,2	60,5	69,3
Puožas	57,6	23,5	48,4	65,8
Rudiliai	47,9	33,0	69,5	58,0
Šubačius	48,3	22,0	56,5	124,3
Šimonys	38,1	19,8	58,6	106,5
Vėželiai	57,5	23,4	55,2	66,2
Vilūnėnai	107,1	26,5	70,6	57,8

Suvedus gyvulininkystės produktų paruošų ir supirkimų plano vykdymo rezultatus rajono apylinkėse per š. m. pirmąjį pusmetį, galima konstatuoti, kad eilėje apylinkių, kur reikiamai dirbo vietinės Tarybos, jų vykdomieji komitetai, atskirų gyvulininkystės produktų paruošų ir supirkimų planai įvykdyti ir virėji.

Štai, Vilūnių apylinkėje pieno paruošų ir supirkimų planas įvykdytas 107,1 proc., Adomynės — 90,9 proc. Gi Intapų, Nociūnų, Šimonių apylinkėse žlugdomos pieno paruošos. Čia teįvykdys

tik daugiau kaip ketvirtis metinio paruošų ir supirkimų plano.

Jei kiek geriau statoma valstybei mėsa ir įvykdomi supirkimai Aukštupėnų, Gyvakarų, Rudilių apylinkėse, tai labai blogi rezultatai matomi Adomynės (17,7 proc.), Intapų (19,7 proc.), Šimonių (19,8 proc.) ir kitose apylinkėse. Visumoje apylinkėse mėsos paruošų ir valstybinių supirkimų planas teįvykdytas 25,6 proc., o tai parodo neįsistatą apylinkių Tarybų vykdomųjų komitetų apsileidimą, beveiksmiškumą.

MASKVA ŠIANDIEN. Naujų gyvenamųjų namų statyba prie Jaroslavo plento.

N. Granovskio nuotr. (TASS).

Kartu su šienapiūtės darbais „Neries“ žemės ūkio artelės nariai ruošiasi praplėsti kultūrinių pievų, ganyklų plotus. Nuotraukoje: traktorininko Vlodo Rotkino vairuojamas traktorius renka akmenis iš ganyklų. J. Stančiko nuotr.

Sieninės spaudos apžvalga

Kada gi „Genys“ pastuksens?

„Mituvos“ kolūkio satyris sienlaikraštis „Genys“ pats vertas satyros, nes jame talpinami straipsneliai „Su naujais laimėjimais“, „Iš kolūkio gyvenimo“, na, ir likusi medžiaga su satyra neturi nieko bendra, taip mums atrodo neatidžiai pažvelgus į 4-ąjį numerį, puošiantį kolūkio pirmininko drg. Salogubovo kabinetą. Ir žmogus pasakytum, kad jei jau kalbama apie satyrą, tai turėtų būti išjuokiami tinginiai, girtuokliai, o taip pat visos kitos kolūkio gyvenime pasitaikančios negerovės išstuksenamos, išgvildenamos, kaip kad genys medį nuo kirminų apvalo. Gi čia išvardijama apie artėjančią Gegužės Pirmąją, apie L. Leišio vadovaujamą I laukininkystės brigadą, patyrusią žiemkenčius ir daugiametės žoles, apie šiuose darbuose aktyviai dalyvaujantį kolūkietį J. Sakavičių ir apie tai, kad P. Aleksiejaus vadovaujama statybininkų brigada nesilaiko darbo drausmės. Visa tai buvo prieš prasidedant pavasario sėjai.

Nuo sienlaikraščio išleidimo dienos (1956. IV. 30) praėjo 2 mėnesiai. Per tą laiką daug kas pasikeitė. Statybininkai pastatė 120 t talpos sandėlį minerali-

nėms trąšoms ir šiuo metu stato sandėlį grūdams, kuriame sutilps visos kolūkinės derlius.

Dabar kolūkyje šienapiūtė. Nušienauta daugiau kaip 120 ha pievų. Šienas Lėvens lankoj (I brigadoje), dobilai jau visa savaitė pūsta pradalgiuose. Kodėl taip yra, juk revizijos komisijos pirmininko P. Kilkaus liudijimu kolūkyje 380 žaginių? Giedra šienelį pradžioviną, lietutis vėl sušlapina... O koks gi jo likimas?

Kažkodėl mūsų kolūkyje 10 visuomeninių vištų į dieną tik vieną kiaušinį sudeša, — negali suprasti kolūkietis Imb. Klimka. Yra ir daugiau nesuprantamų dalykų. Pavyzdžiui, bekonų augintojas P. Zakarys niekaip nesupranta, kodėl fermos vedėjas J. Vaitiekūnas nuo pat pavasario pradžios žada, kad prie kiaušidės bus užtvėrti gardai, kad bus įrengta vasaros stovykla, bet pažadų vykdyti taip ir nepradėjo.

...O vis tik sienlaikraštis satyris. Ir, aišku, jo satyra pliekia... kolūkio valdybą, leidžiančią šį sienlaikraštį. Taip, kad „Genys“ ir tylėdamas pavojingas.

Kada gi „Genys“ pastuksens, pradės kovoti su trūkumais?

Durpės—į laukus

Kupiškio MTS mechanizatoriui G. Petrylai talkininkaujant, su prie traktoriaus prikabinata priekaba „Vedrupio“ kolūkio nariai šiomis dienomis į laukus išvežė daugiau kaip 200 t

durpių. Jomis numatoma apvežti visus pūdymus. Pakraunant priekabą, aktyviai dirba Kaušakys, Petryla, Sabaliauskas, Silintis ir kiti kolūkiečiai.

J. Vaitonytė

Šienapiūtės bare

„Lukonių“ kolūkyje sparčiai šienaujamos pievos ir sėtos žolės. Pirmąją I laukininkystės brigados žemdirbiai, vadovaujami brigadininko Murausko. Jie jau baigia šienapiūtės darbus.

Šienauja 12 kolūkiečių, per dieną nupiaudami 6 ha

pievų. Iš jų gerai dirba K. Gusevičius, P. Vitkevičius, P. Navikas ir kt.

Sudžiovintas šienas vežamas į daržines. Artimiausiomis dienomis „Lukonių“ kolūkio žemdirbiai baigs šienauti visas pievas.

J. Karpinskis

Trumpai

(Iš skaitytojų laiškų)

◆ Adomynės septynmetės mokyklos moksleiviai J. Žilinskas ir R. Bumblytė mokyklos bandomajame sklype augina kukurūzus ir „Gražučių“ veislės kviečius. Jų kruopščios priežiūros dėka šios kultūros gerai auga.

St. Buzas

◆ Kupiškio miesto pionierių stovykloje gerai veikia šaškių-šachmatų būrelis, vadovaujamas mokytojo Mikantavičiaus. Neseniai buvo prarastos šaškių varžybos geriausiems stovyklos žaidėjams išaiškinti. Daugiausia taškų gavo pionierius V. Balkauskas. Antrą vietą užėmė St. Šuškevičius.

Neseniai stovykla suorganizavo ekskursiją į Panevėžį ir Berčiūnus. Panevėžyje mes aplankėme įžymesnės miesto vietas, kraštotyros muziejų. Ekskursijos metu susipažinome su

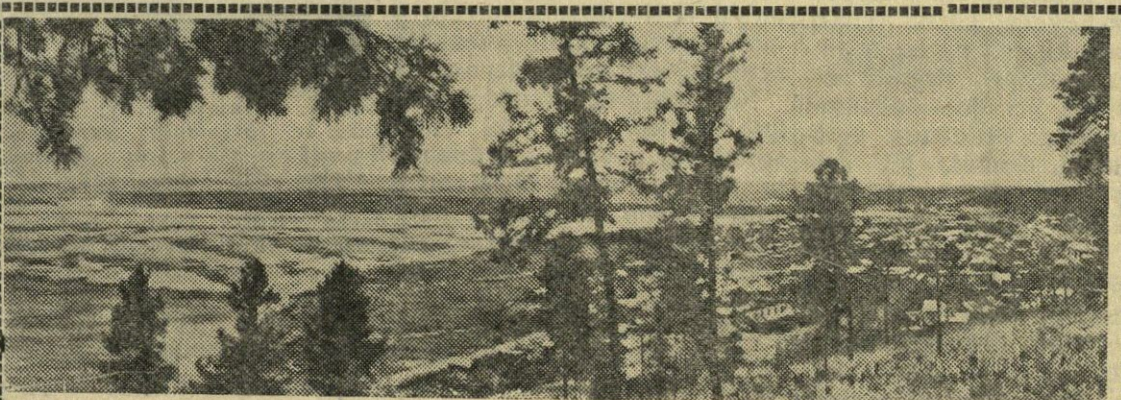
Geriausios rajono kolūkių kiaušinių ir kiaušinių, socialistinio lenktyniavimo pirmūnai, gavę daugiausia paršelių vidutiniškai iš vienos paršiavedės kiaulės iki š. m. liepos mėn. 1 d.

eil. Nr.	Pavardė, vardas	Kolūkio pavadinimas	Privirtinta paršiavedžių kiaulių	Vidutiniškai gavo paršelių
1.	Dubrindienė Uršulė	„Juodpėnai“	8	23,7
2.	Kaleinikovienė Agafija	„Vėžionys“	12	13,5
3.	Šlapelienė Pranė	„Juodpėnai“	9	13,2
4.	Vaičiškienė Birutė	„Sakalas“	7	13,1
5.	Matekonienė Pranė	„Nemunas“	8	11,6
6.	Meškauskienė Liuda	„Adomynė“	12	9,3
7.	Šlapelienė Emilija	„Pakupys“	16	9,1
8.	Jankauskienė Marė	„Pirmūnas“	14	8,3
9.	Vogulys Juozas	„Stalino keliu“	18	8,1

stovyklaujančiais Panevėžio miesto pionieriais, o Berčiūnuose—su užmiesčio pionierių stovyklos gyvenimu. Mes dalyvavome jų stovyklos uždarymo šventėje.

Ekskursiją po gimtąjį kraštą mes numatėme ir daugiau. Žadame nuvykti į Biržus, Rokiškį, Kauną.

J. Jodelytė,
S. Šuškevičius

BRATSKO HIDROELEKTRINĖS STATYBOJE. Bendras laikinos Paduno gyvenvietės vaizdas. Kairėje—Paduno slenkstis.

M. Kalichmano nuotr.

(TASS).

Mums RAŠO

Kolūkiečiai nori tinkamai praleisti laisvalaikį

„Vėžionių“ kolūkio valdybos pirmininkas V. Baronas nenori sutikti su kolūkiečių teisėtai reikalaujama. Šių metų liepos mėnesio 8 dieną buvo nutarta suruošti ekskursiją į Vilnių, bet V. Baronas griežtai atsakė duoti mašiną, pareikšdamas, kad tinginiams neleisias važinėti. Bet į Vilnių norėjo važiuoti ir darbo pirmūnai, tik, gaila, kad drg. Baronas to nematė. Taip jau trečią iš eilės sekmadienį negalėjome gauti mašinos, kuri išvyko ne į Vilnių, o į Rygą „parduoti“ bulvių.

Turim įrengę duobę šuoliams į tolį ir į aukštį, bet kai užsiminam drg. Baronui, kad norim į aikštelę žvyro atsivežti, jis mums pasiūlė sportą atidėti žiemai. Dabar esą, galima prisiporuoti iki valiai ir dirbant. Tačiau ne vien tik žiemą galima sportuoti. Juk ir vasarą yra laisvalaikio, kurį mūsų kolūkio nariai nori praleisti tinkamai.

A. Samulionaitė

„Vėžionių“ kolūkio pirminės komjaunimo organizacijos sekretorius

Nuravėkite kukurūzus!

Šalia „Palangos“ kolūkio kontoros II-oje laukininkystės brigadoje (brigadininkas J. Bukauskas) nemažas žemės plotas (apie 19 ha) apsėtas kukurūzais, kurie visai apleisti. Kukurūzų daigus baigia nustelbti žolė, nes neatliekamas nei jų ravėjimas, nei tarpelių idirbimas. Kolūkio valdybos pirmininkas V. Mikalajūnas ir agronomas P. Kasperiušas šios kultūros priežiūra nesirūpina, esą,

šioje brigadoje maža darbingų žmonių, kas gi kukurūzus ravės. O kiekvienas tos brigados kolūkiečių kiemas savo sodybiniuose sklypuose ravi ne tik daržoves, bet ir bulves.

„Palangos“ kolūkio partinė organizacija (sekretorius A. Bukauskas), kolūkio valdyba turi imtis priemonių, kad kukurūzai būtų nuravėti.

E. Dorondovas
Skapiškio MTS partinės organizacijos sekretorius

Kas pažadėta, reikia ištesėti

Skodinių septynmetės mokyklos mokytojai visai nekreipia dėmesio į moksleivių pageidavimus. Žiemą mokykloje buvo suruoštas vakaras, kuriame dalyvavo aukštesnių klasių moksleiviai. Per vakarą atsilankė daug žmonių. Mokyklos vadovai sakė, kad visus surinktus pinigus paskirsia dėl ekskursijos. Moksleiviai, sužinoję, kad vasarą bus ekskursija, apsidžiaugė.

Artinosi egzaminai. Moksleiviai jiems ruošėsi susikaupę, nes norėjo negauti pataisų, kad vasarą galėtų laisvai praleisti atostogas, važiuoti į ekskursiją, dirbti namuose ir kolūkyje.

Praėjo egzaminai ir nemaža dalis atostogų, o moksleiviai tebelaukia ekskursijos. Mokyklos vadovai, pažadus reikia ištesėti.

R. Dobilas

IŠ NEPASKELBTŲ LAIŠKŲ REDAKCIJAI

Prieš kurį laiką redakcija gavo laišką, kuriame buvo rašoma, kad Kupiškio statybos-remonto kontoros kasininkė Kiaulėnaitė neiš-

moka darbininkams priklausantių kapeikų.

Gautas atsakymas, kad Kiaulėnaitė išpėta. Dabar kapeikos yra išmokamos.

Literatūra ir gyvenimas

KRYMO SRITIS. Jau keli metai prie Simferopolio rajono Čistenkos kaimo klubo gyvuoja choro, dramos, šokių meno saviveiklos rateliai. Koncertinė brigada dažnai išvažiuoja į kolūkių ir traktorinės brigadas. **N u o t r a u k o j e:** koncertas lauke Čistenkos MTS traktorinei brigadai. Meno saviveiklos dalyvė komjaunolė Vera Vjunikova atlieka liaudies dainas. Bajano akomponuoja kolūketis Aleksandras Kostiučenko.

G. Borodino nuotr.

(TASS).

V. BALTRĖNAS

Kritusiam kovotojui

Kritai tu, bet širdis tava
Mirties šaltosios nepabūgo.
Tikėjai — kelsis Lietuva,
Artojas vėlei stos prie plūgo,

Išars nesantaikos ežias...
Javai šnarės laukų platybėj...
Matei tu mokyklas gražias,
Naujas kolūkines sodybas.

Širdis atšalo pakirsta,
Bet mintys tavo — šiandien gyvos!
Jas saugom mes — jauna karta,
Galingas darbo kolektyvas.

Išauga šiandien pastatai,
Mokyklos naujos, žydi sodai.
Mes saugom širdyse šventai
Ugningą tavo žodį.

Teatro gastrolės

Neseniai Kupiškio kultūros namų salėje Klaipėdos dramos teatras pastatė V. Pistolenko 4 veiksmų 8 paviekslų dramą „Anios Beriozkos meilė“. Įspe-

P. Kairys

Montvila, V. (EILĖRAŠČIAI). K., Valst. ped. lit. 1-kl., 1956. 48 p. (Mokinio b-ka). 10.000 egz. Rb 0,55.

Kuzminas, V. DAUG TRIŪSO REIKALAUJANČIŲ DARBŲ MECHANIZAVIMAS IR ELEKTRIFIKAVIMAS GYVULININKYSTĖJE. V., Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kl., 1956. 55 p. su iliustr. (Lietuvos TSR Polit. ir moksl. inst. skleid. d-ja). 6.000 egz. Rb 0,70.

PAŠARINĖS KULTŪROS. AGROTECHN. NURODYMAI. V., Valst. polit. ir

moksl. lit. 1-kl., 1956. 84 p. (Lietuvos TSR Žemės ūkio m-ja). 9.000 egz. Rb 0,70.

UŽ DARBO ŽMONIŲ SVEIKATĄ. (IŠ IMONIŲ IR KOLŪKIŲ RAUDONOJO KRYŽIAUS PIRMINIŲ ORGANIZACIJŲ PATYRIMO). V., Laikr. ir žurn. 1-kl., 1956. 94 p. su iliustr. (Lietuvos TSR Raudonojo Kryžiaus d-jos CK). 5.000 egz. Nemokamai. — Prieš antr. aut. T. P. Čiubči-kova, A. D. Serbinas, P. I. Baroneckis ir kt. Viršelyje aut. nenurodyti.

VENGRIJOS LIAUDIES RESPUBLIKA. Budapešto valstybiniame Madač vardo teatre su dideliu pasisekimu statoma N. Pogodino pjesė „Kremliaus kurantai“. **N u o t r a u k o j e:** scena iš spektaklio. Madjar foto nuotr.

V. LAUŽIKAS

NEPAMIRŠI

Virkdė lauko berželį

Šalto ryto rasa.

Tarp alyvų daržely

Tu stovėjai basa.

Saulės rausvas vainikas

Kilo lengvas, ramus,

Kai darželį palikus,

Nubridai per laukus.

Dar sustojus žiūrėjai

Į gryčiotės duris,

Ir, kaip niekad, skaudėjo

Tau krūtinėj širdis.

Kai sublizgo ant skruostų

Gintarėliais rasa,

Nuėjai. Vėjas šluostė

Veidą šilko kasa.

Ryšulėlis ant rankos —

Tavo turtai visi.

Varnas gluosnyje krankė:

— Laimės ten nerasi...

Tu prakeikei likimą

Tada vargšo žmogaus,

Jo jaunystės plakimą

Ir mėlynę dangaus.

Troškai virsti į kietą,

Pilką akmenį tu,

Laukuose rasti vietą

Su grumsteliais kartu.

Bet ne tavo čia žemė,

Akmenėliai šalti.

Viską buožė tau lėmė,

Nes beteisė pati.

Ir dabar, kada grįžti

Vakarop iš laukų,

Tau vaidenas jaunystė

Ant rasotų takų.

Niekados nepamirši

To, kas kando piktai.

Buožė gelė lyg širšė,

Bet... jam teko už tai.

Nors ir skruostai pavytę,

Plaukuose jau šarma,

O prie darbo kas rytą

Dar kolūky pirma.

Prieš penkiolika metų fašistinio žudiko kulka pakirto ištikimą Lietuvos liaudies sūnų poetą Vytautą Montvilą.

Idomus ir sudėtingas buvo Vytauto Montvilos gyvenimo ir kūrybos kelias. Poetas gimė 1902 metais Čikagoje, darbininko šeimoje. Prieš pat pirmąjį pasaulinį karą poeto tėvai dėl sunkių materialinių gyvenimo sąlygų buvo priversti palikti Jungtines Amerikos Valstybes ir grįžti į Lietuvą. Čia būsimasis poetas greit įsitikina, kad gyvenimas Lietuvoje viešpataujant buržuazijai nieko gero nesiūlo paprastam darbininkui. Dar būdamas paaugliu, Vytautas Montvila patiria karčią samdinio dalį, tarnaudamas pas turtingus Suvalkijos buožes. Tačiau Montvila nenuleidžia rankų. Kovodamas su sunkumais, jis baigia mokytojų seminariją ir atvyksta į Kauną, kur trumpai studijuoja universitete.

Tuo metu Montvila priklausė revoliucingai nusiteikusiai studentijos daliai,ėjo ranka rankon su savo liaudimi. Jo poezijoje pradėjo skambėti vis maištingesnės gaidos, smerkiančios Lietuvos buržuaziją ir reakcingąjį klerikalizmą. Į poetą atkreipė dėmesį fašistinė žvalgyba, kuri suriškė jį ir uždaro į kalėjimą. Tik po poros metų atsitaro sunkios kalėjimo durys ir V. Montvila vėl imasi pamėgto literato darbo. Tačiau gyvenimas labai dažnai priverčia poetą atidėti į šalį plunksną ir griebtis pirmo pasitaikiusio darbo, kad galėtų išvengti atkakliai persekiojančios bado šmėklos. Toks gyvenimas tęsiasi ligi pat Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje.

Geriausieji buržuazijos valdymo metais parašyti V. Montvilos kūriniai yra giliai realistiniai, aiškiai rodan-

1941

VYTAUTAS MONTVILA

1956

tieji revoliucinį poeto nusistatymą. Negalima be susijaudinimo skaityti tokių poeto eilėraščių, kaip „Važiuoja traukiniai“, „Žuvusiam draugui“, „Kalėjime“, „Už girių ir kalnų“, „Mano tėvynė“ ir visos eilės kūrinių, nukreiptų prieš reakcingąjį klerą. Visuose šiuose eilėraščiuose Montvila kalba su didele kovotojo aistra. Neužmirštamas poeto kūrinėlis „Poema apie gatvių grindiką“, kuriame parodoma, kaip grįžta iš fronto sužalotas darbininkas. Tačiau net didžiausi sužeidimai neįstengia palaužti jaunojo darbininko, nes jis pažino didelę tiesą, išsiaiškino, kam reikalingi imperialistiniai karai. Ir tragiškai nupieštame motinos ir sūnaus susitikimo paveiksle suksamba gyvenimo jėgos kupini gatvių grindikų žodžiai:

—Aš jau be kojų ir be akių...

Bet aš kitaip matau pasaulį ir kitai saulei jau tikiu.

Pačią vertingiausią, pačią geriausią Vytauto Montvilos kūrybos dalį sudaro 1940–1941 metų eilėraščiai. Su milžiniška jėga skamba Vytauto Montvilos kūrybinis žodis mitinguose ir demonstracijose, išreiškdamas nepaprastą liaudies pakilimą. Teisus buvo poetas, parašęs vienoje anketoje apie savo poetinę veiklą pirmaisiais tarybiniais metais pasididžiavimo kupinus žodžius: „Per šiuos devynis mėnesius aš parašiau daugiau, nekaip per visą savo gyvenimą“.

Tarybinis gyvenimas duoda poetui daug naujų temų. Savo eilėraščiuose jis apdainuoja didįjį revoliucijos genijų V. I. Lenina, tautų draugystę, Raudonąją Armiją, džiugų darbininkų ir valstie-

čių darbą ir gyvenimą. Savo klasikiniame eilėraštyje „Leninui“ V. Montvila su gilia meile kalba apie Vladimira Iljičiu, parodžiusį naują kelią žmonijai, kartu išreiškdamas Lenino idėjų nemirtingumą:

Kūrybai prisikels ir kitos tautos.

Vainiką

bendra

pergalei nupins, kai ten,

iš smurto,

Lenino

sugriauto,

komunos vėliava

garbingai kils.

Naujo gyvenimo vaizdai Montvilos poezijoje giliai realistiški, neperkrauti nereikalingu balastu, žodis aiškus ir kietas. Aiškiai jaučiama, kaip kūrybiškai įsisavino poetas Majakovskio tradicijas. V. Montvila blaiviai žiūrėjo į gyvenimą,

matė trūkumus ir sunkumus, matė prieš savo akis negailestingą kovą su priešais:

Mūs kelias nebaigtas. Su kliūtimis. Sunkus.

Jl grindė priešas klastų akmenim.

Bet eisim, kol per eisim visus gaisrus

ir ugnį užgesinsime ugnim.

Fašistiniai grobikai, klastingai užpuolę mūsų šalį, nutraukė kūrybingą darbą, vyksiantį visuose mūsų Tėvynės kampeliuose. Nuo fašistinio priešo rankos krito ir liepsningas naujojo gyvenimo dainius Vytautas Montvila. Tačiau jo dainos, jo nemirtingos eilutės šiandien skamba Tarybų Lietuvoje ir toli už jos sienų. Mes ir šiandien jaučiame šalia savęs tvirtą nepalaužiamą kovotoją, taurų tarybinį patriotą, aistringą poetą Vytautą Montvilą.

J. Macevičius

Tarptautinė APŽVALGA

Glaudžioje vienybėje su Tarybų Sąjunga

Marksinio - lenininio mokymo įkvėptos didžioji liaudies Kinija bei visos liaudies demokratijos šalys kuria naują gyvenimą neišardomoje vienybėje su Tarybų Sąjunga. Istorinis žmonių vystymasis į komunizmą randa vis platesnį atgarsį kapitalistinėse, kolonijinėse ir priklausomosiose šalyse. Tai dar kartą su visų ryškumu patvirtino neseniai paskelbtas Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komiteto Nutarimas „Dėl asmenybės kulto ir jo padarinių įveikimo“. Šis milžiniškos reikšmės dokumentas susilaukė pritirimo visame pasaulyje.

Kaip žinoma, reakciniai sluoksniai visokiomis suktymėmis mėgina savaip aiškinti faktus, susijusius su Stalino asmenybės kulto pasmerkimu, visų pirma stengdamiesi mesti šešėlį didžiuloms marksizmo - leninizmo idėjoms, siekdami iškreipti Tarybų Sąjungos Komunistų partijos politiką. Bet tuščios jų pastangos — jiems nepavyks iškreipti tiesą, suklustoti istoriją!

„Panaudodami kai kuriuos faktus, — rašo Čekoslovakijos laikraštis „Rude pravo“, — susijusius su J. V. Stalino asmenybės kulto ir paskutiniams jo gyvenimo metais padarytų klaidų kritika, taikos ir socializmo priešai paskyrė visas savo pastangas, kad pakirstų patikėjimą pirmąja pasaulyje socialistine valstybe, sukeltų sumišimą komunistų ir darbininkų partijų eilėse, o, svarbiausia, nusiėptų savo pačių baime augančių taikos ir socializmo jėgų akivaizdoje. Bet jiems nepavyks nieko apgauti“.

Nutarimui dėl asmenybės kulto karštai pritarė šiomis dienomis įvykęs Prancūzijos Komunistų partijos Centro Komiteto plenumas. Laikraštis „Humanite“ pažymi, kad „Tarybų Sąjunga ir Tarybų Sąjungos Komunistų partija visiškai teisėtai naudojasi prestižu, kuris ne tik nenukentėjo, bet pakilo dar aukščiau, negu bet kada, visų tautų akyse“.

Italijos Komunistų partijos Centro Komiteto generalinis sekretorius Palmiro Toljatis pareiškė, kad „mes besąlygiškai pritariame veiklai, kurią TSKP vadovai vykdo ir vykdo, kad pilnutinai likviduotų Stalino asmenybės kulto padarinius tiek Tarybų Sąjungoje, tiek tarptautiniame darbininkų judėjime“.

Atsiliepimai į TSKP CK Nutarimą akivaizdžiai liudija apie stiprėjančią viso pasaulio darbo žmonių vienybę kovoje prieš naujo karo grėsmę bei kapitalo jė-

gas, siekiančias nuslopinti visus revoliucinius ir pažangius judėjimus. Tarp kitko, tokie faktai, kad Amerikos senatas šiomis dienomis asignavo 25 milijonus dolerių ardovajai veiklai socializmo šalyse, niekšiška imperialistinių agentų provokacija Poznanėje, Amerikos lėktuvų skraidymas Tarybų Sąjungos teritorijoje, rodo, jog negalima būti nerūpestingiems naujų imperialistinės agentūros intrigu atžvilgiu. Šiuo požiūriu pamokantis yra JAV kompartijos nacionalinio komiteto generalinio sekretoriaus Deniso pareiškimas, kuriame sakoma, kad TSKP CK Nutarime „teisingai įvertinti grėsmingi tikslai tų reakcinių sluoksnių, kurie norėtų palaidoti milžiniškus XX suvažiavimo pasiekimus po krūva prielaidų dėl Stalino pervertinimo. Šis įvertinimas sutampa su mūsų nuomone, kad reakciniai sluoksniai JAV ir kitose šalyse mėgina iškreipti ir panaudoti specialų Chruščiovo pranešimą apie Staliną tarptautinio darbininkų klasės judėjimo solidarumui suardyti. Šios „šaltojo karo“ jėgos nesuinteresuotos tuo, kad taikus sambūvis taptų nacionaline politika.“

Pažangiosios pasaulio jėgos, vieningai pritardamos TSKP CK Nutarimui, drąsiai demaskuoja taikos, demokratijos bei socializmo priešus ir duoda jiems prideramą atkirtį.

Naujas indėlis į taiką

Neseniai pasibaigę Tarybinės vyriausybės kvietimu atvykusį į Tarybų Sąjungą Kambodžos valstybinių veikėjų savaite trukęs viešėjimas.

Kambodža, esanti Indokinijos pusiasalio pietuose (tarp Vietnamo, Laosio ir Tailando), ilgus dešimtmečius kentė kolonijinę priespaudą, su kuria nenorėjo taikstyti jos penki milijoninė liaudis. Tik po antrojo pasaulinio karo Kambodža išsikovojo savo politinį savarankiškumą.

Derybos, vykusios tarp Kambodžos valstybinių veikėjų ir Tarybų Sąjungos vadovų, pasibaigė bendro komunikato pasirašymu. Pagal pasiektą susitarimą Tarybų Sąjunga teiks Kambodžai paramą statant pramonės ir kitas įmones, ruošiant techninius kadrus, suteiks techninę ir ekonominę pagalbą be jokių savanaudiškų sąlygų, visiškai gerbiant Kambodžos nepriklausomybę.

Draugystė tarp TSRS ir Kambodžos bus naujas indėlis stiprinant taiką visame pasaulyje.

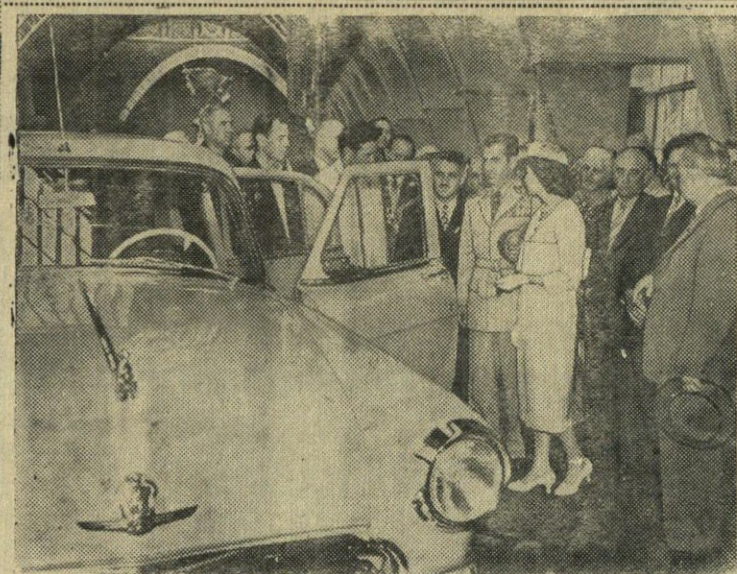
J. Kaminskas

IVAIRENYBĖS

Ką galima pagaminti iš naftos?

Perdirbant naftą, iš jos gaunama daugelis įvairių produktų, kaip, pavyzdžiui, gazolinas, žibalas, benzinai, mazutas ir kt. Tačiau kažin ar gali visi įsivaizduoti gausybę produktų, gaunamų naftos sintezės dėka.

Štai kai kurie iš jų: parafinas, žvakės, vaškinis popierius, spalvotieji pieštukai, kvepalai, kapronas, lakas, muilas, chloroformas, acto rūgštis, valgomieji riebalai, sintetinis kaučiukas, acetonas, etilinis spiritas, glicerinas, plastinė masė.

Irano šachinšachas Mochamedas Reza Pechlevis ir šachienė Sorėja Pechlevi aplankė 1956 metų Visasąjungines žemės ūkio ir pramonės parodas. Nuotraukoje: svečiai paviljone „Mašinų statyba“ apžiūri naujų modelių automobilius.

V. Savostjanovo nuotr.

(TASS-ELTA).

Per daug nusikaltimų

Tūlas Gordonas Miramsas, Naujosios Zelandijos valstybinės cenzūros valdininkas, nepatingėjo išanalizuoti turinį trijų šimtų užsienių filmų, kuriuos jam teko pastaruoju metu matyti.

Gordono Miramso apskaičiavimu, kiekviename angliškaime filme vidutiniškai įvyks-

ta keturi nusikaltimai, amerikoniškame — aštuoni. Tik vienoje šeštojoje jo peržiūrėtų filmų dalyje nebuvo jokių nusikaltimų. Daugumoje filmų nusikaltėlis galų gale liekanenubaustas. Neretai viso to, kas parodyta ekrane, „moralė“ gali būti išreikšta taip: nusikaltėlis gyvena vis dėlto

pakankamai ilgai, kad galėtų pasinaudoti savo „darbo“ vaisiais.

Dar viena charakteringa detalė: to paties Gordono Miramso apskaičiavimu, iš 2 424 personažų, parodytų amerikoniškuose Holivudo filmuose, 34 proc. — labai turtingi, 45 proc. — turi nemažą turtą ir 16 proc. — neturtingi.

S A V A S

Kažkas įsibrovė į Turkijos vidaus reikalų ministerijos slaptąjį skyrį.

— Stok! Pašaliniam įėjimas

griežtai draudžiamas! — sušuko policininkas.

Nepažįstamasis atsigrėžė ir tarė keletą žodžių angliškai.

— Atleiskite, ser, aš maniau, kad jūs — turkas! — suvapėjo policininkas.

(Strėl, Bulgarija).

Sportas

Kupiškio futbolininkai Vabalninkuose

Mūsų futbolininkai buvo iškviesti draugiškoms rungtynėms į Vabalninką. Ten jie susitiko su vietos futbolininkais. Nors oro sąlygos buvo labai nepalankios žaidimui, susitikimas praėjo gana įtemptoje kovoje. Jau iš pat pradžių buvo jaučiama kupiškėnų persvara, bet netikslūs mūsų puolėjų smūgiai į vartus neduodavo rezultato. Pagaliau į pirmo kėlinio pabaigą Romas Semėnas, prasiveržęs pro varžovų gynėjus, pasiunčia kamuolį į tinklą. Po kelių minučių gerai rungtynėse žaidęs Rimas Simaška tiksliai smūgiu priverčia Vabalninkų vartininką antrą kartą išimti kamuolį iš vartų.

Tuo tarpu, kada aikštės šeimininkai suaktyvino savo žaidimą, mūsų futbolininkai pradėjo visai pasyviai žaisti. Tuo pasinaudodami vabalninkiečiai sušvelnina rezultatą iki 3:2. Baigiantis rungtynių laikui, mūsų komandai priteisiamas baudinys. Vabalninkiečiai jį tinkamai išnaudoja, ir rezultatas... lygus 3:3. Tokiu rezultatu ir baigėsi šios draugiškos rungtynės.

Tenka pastebėti, kad teisėjavimas buvo vienašališkas ir labai blogas.

A. Jakštonis

Redaktorius J. KISELEVIČIUS

Pranešame moksleivių žiniui, kad Kupiškio knygyne parduodami vadovėliai. Moksleiviai, įsigykite vadovėlius anksčiau negu prasidės mokslo metai! Knygyno vedėjas

E K R A N A S

Kinoteatras „AUŠRA“

„Nemirtingoji igula“ liepos 17—18 d.

„Juditos Bendič nusikaltimas“ liepos 19—20 d. d.

Seansų pradžia 21 val.

Įsigykite valstybinės

3% VIDAUS IŠLOŠIAMOSIOS PASKOLOS obligacijų

KASMET PAGAL ŠIA PASKOLĄ VYKDOMI SESI PAGRINDINIAI IR VIENAS PAPILDOMASIS LAIMEJIMŲ TIRAZAS

Pagrindiniai laimėjimų tirazai įvyksta kasmet sausio 30, kovo 30, gegužės 30, liepos 30, rugsėjo 30, lapkričio 30 ir papildomasis tirazas rugsėjo 30

PASKOLOS OBLIGACIJOS PARDUODAMOS IR LAISVAI PERKAMOS TAUPOMOSIOSE KASOSE Tiražuose septyniems paskolos skyriams teks šitoks laimėjimų kiekis:

Laimėjimų dydis rubliais	Laimėjimų kiekis pagrindiniame tiraže	Laimėjimų kiekis papildomajame tiraže
100000	—	7
50000	14	35
25000	35	175
10000	175	560
5000	560	5600
1000	4900	16100
400	53816	58023
Viso:	59500	80500
Bendra laimėjimų suma rubliais	32551400	79734200

VALSTYBINĖS PASKOLOS PADEDA TOLIAU VYSTYTI TSRS LIAUDIES ŪKĮ.